

Val TALPALARU

ACTUALITATEA VALORILOR: PROF. UNIV. DR. ING. NEGOIȚĂ DĂNĂILĂ (II)

Performanțele sale profesionale și didactice sunt de excepție. Numeroasele studii și cercetări în premieră absolută privesc un domeniu de care suntem dependenți din ce în ce mai mult, petrolul și cărbunile. Dar peste toate, crearea școlii de cercetare în domeniul chimiei tehnologice, care a contribuit fundamental la dezvoltarea industriei chimice în România. Cu alte cuvinte, cei care au deținut sau dețin calitatea de inginer chimist sunt datori cu o reverență „celui dintii stătător”, Negoită Dănăilă!

Grație eforturilor contemporane de amplificare a amneziei naționale, demolăm, fără remușcare și bunul simț de a privi înapoi, mult din ce s-a așezat în rost firesc cu sacrificii reale și nu inventate de un patetism revolut. Chimia și cercetarea în domeniu au fost maculate artificial prin obstinția paranoică a savantei analfabete, încât recursul la perioada de real pionierat și zbciumata epocă de după 44 par a suferi în continuare. Aceeași viziune șoferistică, prin parbrizul european care nu are și oglinzi retrovizoare.

Sînt totuși elemente care scapă istoriei, sau mai bine spus, sunt îngrămădite sub preș, mai simplu de eludat decît de repus pe tapet pentru reconstituirea simbolurilor noastre – care nu sunt totuși atît de numeroase încît să ne permitem risipa. Așa cum este și cazul academicianului Negoită Dănăilă.

Nu a avut alt suport și argument pentru obținerea unei burse la Charlottenburg decît rezultatele studiului. Care l-au adus în postura de membru al Societății de Chimie din Franța în 1909, la 31 de ani. Urmează 29 de ani de muncă în țară, timp în care apare catedra de Tehnologie Chimică și ulterior Laboratorul de Cercetări Tehnologice care se va transforma în Institutul de Chimie Industrială, afiliat Universității bucureștene. În mod firesc, instituția ar fi trebuit să-i poarte numele. La fel de firesc nu s-a întîmplat așa, pentru că ingratitudea a funcționat perfect. Nu știu cîți ingineri chimiști sau doctori în chimie grație acestei instituții i-au adresat măcar un gînd. Din 1936 devine membru corespondent al Academiei Române, ulterior membru de onoare, iar între 1931-1932 senator de Tecuci, decorat cu Steaua României și Legiunea de Onoare. Membru al Societăților de Chimie sau Petrol din Germania, Anglia, SUA.

Era o biografie mult prea încărcată pentru a putea fi tolerată de regimul care s-a instalat după 1947. Păcatul de a fi studiat la Charlottenburg i-a atras anatema de filogerman, ceea ce a determinat în 1948 la retragerea titlului și calității de membru al Academiei. Și ca și cum nu ar fi fost de ajuns, Institutul de Chimie Industrială, pentru a căruia înființare, dotare și funcționare a depus un efort substanțial, a fost desființat. Nici măcar o placă nu indică, simbolic, destinația inițială, ca să nu mai pomenim de numele fondatorului.

Ieșenii și-au amintit de fostul student și asistent universitar făcînd reverența cuvenită în fața memoriei sale prin evocările lui Cristofor Simionescu și Magdei Petrovanu. S-au aliat o serie de gălățeni, foști studenți, după care memoria infidelă a funcționat cu sincope, la intervale mari de timp (1998, 2003) prin cîteva sesiuni de comunicări, după care doar insistențele nepotei sale, ing. dipl. Liana Mureșanu, au făcut ca... Filatelia română să ia în calcul tipărirea unei cărți poștale omagiale și cam atît...

În jurul începuturilor disciplinei despre care scriu se păstrează aceeași tăcere. Noile generații îl cunosc drept întemeietor pe C.D. Nenițescu, cel care avea doar 18 ani în 1920, cînd profesorul Negoită Dănăilă institua profesia de inginer chimist. Sacrificat de o epocă pe care o sancționăm, numele acestui savant nu este așezat încă acolo unde meritele sale de necontestat îl impun. Printre materialele pe care doamna Liana Mureșanu mi le-a pus la dispoziție sunt și două xerox-uri după diploma de licență și certificatul de naștere.

Și iar fac un recurs la memorie, reiterînd traseul studentului Negoită Dănăilă și performanței sale de a-și da doctoratul la Charlottenburg într-o limbă pe care a fost nevoit să o învețe cu maximă celeritate, și nu oricum, ci la nivelul unei susțineri doctorale, ca și pe cea franceză, pentru a-și putea proba capacitățile de excepție în Franța!

„În numele Majestății sale Regelui” este formula de pe antet, precum și „Regatul României” de pe al doilea act, formule – și fără a fi neapărat monarhist – cu o rezonanță care ar trebui să desfunde timpanele sigilate cu ceară roșie. Sincer, acest excurs printr-o biografie de excepție m-a făcut să fiu părtaș la un moment de sinceritate în fața istoriei, oricît de grandilocventă vi s-ar părea formularea, și oricît de patetic ar fi conținutul discursului.